

Ośrodek Pomocy Społecznej
16-100 Sokółka, ul. Dąbrowskiego 12
tel. 85-711-20-64, NIP: 545-10-78-113

WPS.032.1.2024.MK

URZĄD MIEJSKI W SOKÓŁCE
W P Ł Y N Ę Ł O
KANCELARIA OGÓLNA

26. 03. 2024

Ilość załączników 5634/84
Nr. Dz. ...
Podpis ...

P.J. Korzeniowski
26.03.2024

Sokółka, 26.03.2024 r.

05
WPS.032.1
Ewa Kulikowska
Burmistrz Sokółki

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w załączeniu przesyła „Sprawozdanie z realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Sokółka” za 2023 rok.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓŁCE
mgr Marta Półtorzycka

Do wiadomości:

Rada Miejska w Sokółce

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2021-2023
W GMINIE SOKÓŁKA ZA 2023 ROK**

Program Wsparcia Rodziny na lata 2021-2023 w Gminie Sokółka został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXXII/200/2020 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 października 2020 roku. Głównym celem Programu jest wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji. Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej.

Zgodnie z art. 176 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Ponadto ustawodawca określił w art. 8 ww. Ustawy zakres przedmiotowy wsparcia, jakiego należy udzielić rodzinie doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, tj.:

1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na:
 - 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
 - 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
 - 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
 - 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
 - 5) pomocy w integracji rodziny;
 - 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
 - 7) dążeniu do reintegracji rodziny.
2. Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:
 - 1) pracy z rodziną;
 - 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.
3. Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Formy pracy, jakie mogą być prowadzone w stosunku do rodziny doświadczającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ujęte zostały w art. 10 ust. 3 przedmiotowej Ustawy: Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych dalej „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”.

Niniejsze sprawozdanie zawiera informację o sposobie realizacji powyższych zadań w 2023 roku.

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego:

a) Udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej

Pracownicy socjalni przeprowadzając wywiady środowiskowe dokonują diagnozy potrzeb i problemów danej rodziny oraz określają indywidualne plany pomocy. Współpracują ściśle z dzielnicowymi, pedagogami szkolnymi, kuratorami sądowymi, aby poprawić warunki życiowe osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Pomoc materialna dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w 2023 roku objął wsparciem (świadczeniami bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) **952** rodziny, w których pozostawało 2 063 osoby. Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej została udzielona **1 010** rodzinom, gdzie pozostawało 2 216 osób.

Należy zauważyć, że 952 rodziny objęte wsparciem to rodziny z dziećmi oraz rodziny niepełne, o liczbie dzieci:

- 1 dziecko - 537 rodzin,
- 2 dzieci – 100 rodzin,
- 3 dzieci – 100 rodzin,
- 4 dzieci i więcej – 215 rodzin,

Rodzinom zamieszkującym na terenie Gminy Sokółka udzielano wsparcia finansowego, rzeczowego lub w formie usług społecznych. W 2023 roku udzielono wsparcia finansowego, w ramach:

- zasiłków okresowych na kwotę **2 123 499 zł** - 557 osobom, gdzie liczba osób w rodzinie wyniosła 1 136 osób,
- zasiłków stałych na kwotę **847 148 zł** - 131 osobom, gdzie liczba osób w rodzinie wyniosła 158 osób,
- zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego na kwotę **5 000 zł** - 3 osobom,
- innych zasiłków celowych na kwotę **224 625 zł** - 321 osobom, gdzie liczba osób w rodzinie wyniosła 561 osób.

Na świadczenia pomocy społecznej w formie pieniężnej i rzeczowej w 2023 roku wydatkowano łącznie kwotę **3 755 253 zł**. Środki te pochodziły z budżetu Gminy Sokółka i przyznanych dotacji z budżetu Wojewody Podlaskiego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w ramach zadań ustawowych realizował:

- specjalistyczne usługi opiekuńcze dla dzieci z zaburzeniami psychicznymi. Były to usługi m.in.: logopedyczne, rehabilitacyjne, terapia integracji sensorycznej, psychologa, pedagoga. Zajęcia te miały na celu wyrównanie szans, pomoc dzieciom z niepełnosprawnością do adaptacji w środowisku rówieśniczym. Wsparciem objęto **68** dzieci na kwotę **1 698 480 zł**;
- specjalistyczne usługi opiekuńcze z zaburzeniami psychicznymi dla osób dorosłych. Były to usługi oferujące m.in.: pomoc mieszkaniową, inne specjalistyczne usługi opiekuńcze, rehabilitację fizyczną. Wsparciem objęto **5** osób na kwotę **17 899 zł**;
- usługi opiekuńcze obejmujące pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza, pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Wsparciem objęto **39** osób na kwotę **141 672 zł**.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce dysponuje też innymi formami pomocy, jak:

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, a także małżonkom, jeżeli:

- nie podejmują zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej lub
- rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej
- w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w 2023 roku wypłacił **32 świadczenia** na kwotę **19 840 zł**.

Świadczenie pielęgnacyjne z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, przysługuje:

- matce albo ojcu,
- opiekunowi faktycznemu dziecka,
- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną, w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- innym osobom, na których zgodnie z przepisami ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy ciąży obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności – jeżeli nie podejmują lub rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy

zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji, albo osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała:

- nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub
- w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w 2023 roku wypłacił **1 675 świadczeń** na kwotę **4 087 441 zł**.

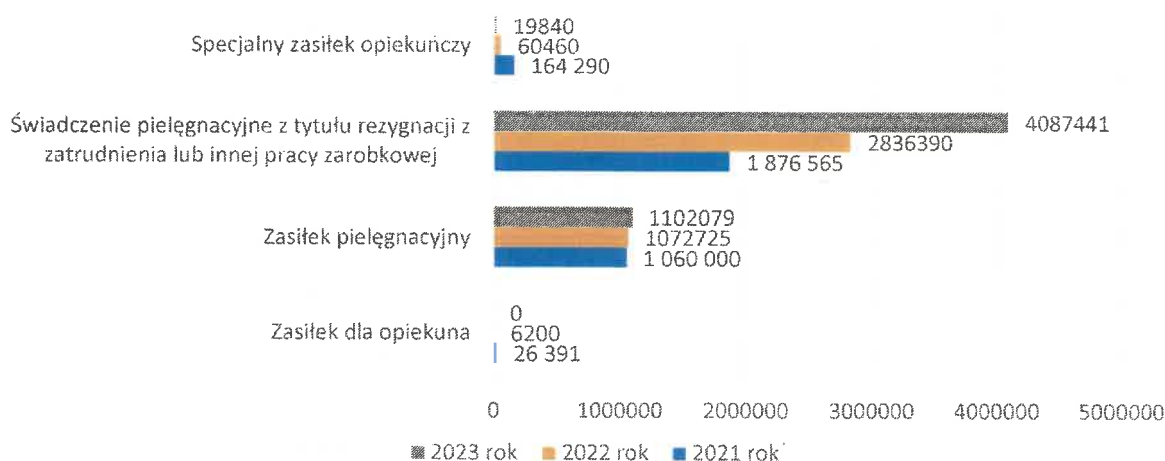
Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przysuguje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji i przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności;
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia;
- osobie, która ukończyła 75 lat.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w 2023 roku wypłacił **5 106 świadczeń** na kwotę **1 102 079 zł**.

Wykres nr 1
Formy pomocy oferowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce

b) Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2021-2023

Realizując wieloletni program osłonowy w zakresie dożywiania w Gminie **Sokółka** „Posiłek w szkole i w domu” na lata **2019-2023** przyjęty Uchwałą Uchwała nr IV/35/2019 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 11 lutego 2019 r.

Program jest elementem polityki społecznej gminy w zakresie:

- poprawy poziomu życia rodzin i osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
- dbałości o właściwy poziom zaspokajania potrzeby odpowiedniego żywienia dzieci i młodzieży, tym samym poprawy ich stanu zdrowia,
- kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych.

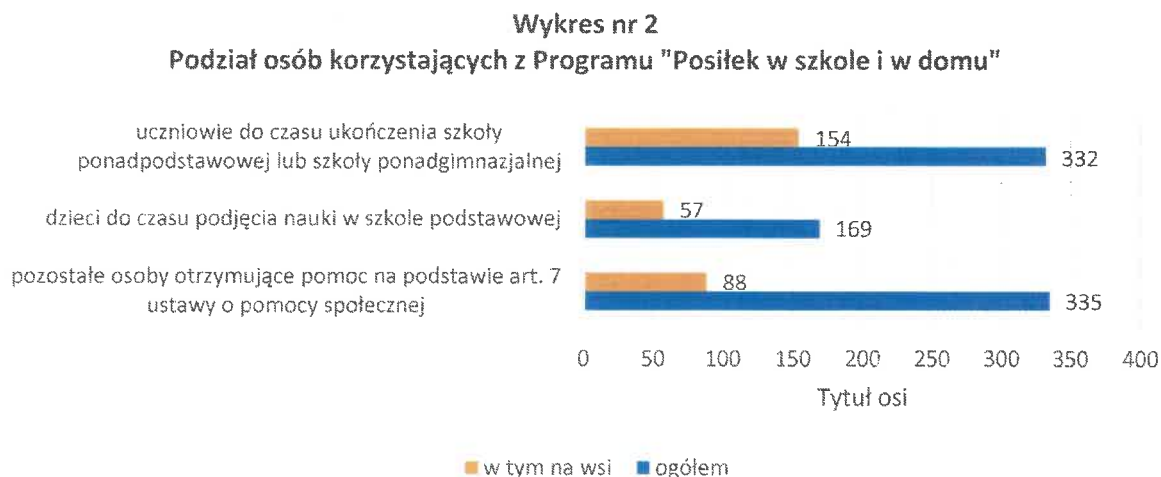
Ogólny koszt Programu „Posiłek w szkole i w domu” wyniósł łącznie **530 999 zł**, w tym wydatek z budżetu Gminy Sokółka wyniósł **75 122 zł**, gdzie:

- pomoc w formie posiłku wyniosła **357 064 zł**,
- pomoc w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych wyniosła **173 935 zł**.

Rzeczywista liczba osób objętych Programem wyniosła **817** osoby z terenu gminy, gdzie:

- **457** osób skorzystało z posiłku (58 419 posiłków),
- **271** osób skorzystało z zasiłku celowego na zakup artykułów żywnościowych (518 świadczeń).

Podział osób korzystających z Programu przedstawia wykres nr 2.

Ponadto pomocą w postaci zapewnienia gorącego posiłku wydawanego w dni nauki szkolnej niewymagającą przeprowadzenia wywiadu środowiskowego (tzw. listy dyrektorskiej) objęto 95 dzieci i uczniów (w tym 41 dzieci na wsi) realizujących obowiązek szkolny w szkołach gminnych i poza gminnych. Koszt posiłków wyniósł **38 848 zł**.

c) Monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych

- **Żłobek Miejski w Sokółce:**
 - obserwacja dzieci, reagowanie na zauważone zmiany zdrowotne i wychowawcze;
 - rozmowy z rodzicami dzieci, sugerowanie potrzeby wizyty u specjalisty;
 - współpraca z pielęgniarką, systematyczna obserwacja wykonywana przez pielęgniarkę zatrudnioną w żłobku;
 - współpraca z gabinetem stomatologicznym.
- **Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce:**
 - gromadzenie informacji na temat sytuacji zdrowotnej uczniów we współpracy z pielęgniarką szkolną, wychowawcami klas oraz rodzicami. Monitorowanie sytuacji zdrowotnej również poprzez rozmowy z uczniami;
 - stała analiza osiągnięć edukacyjnych uczniów z rodzin dysfunkcyjnych poprzez współpracę z nauczycielami uczącymi poszczególnych przedmiotów, wychowawcami klas, rodzicami, specjalistami pracującymi w szkole;
 - systematyczna analiza zapisów w dziennikach lekcyjnych.
- **Szkoła Podstawowa nr 3 im. Walerego Wróblewskiego w Sokółce:**
 - bieżące diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinach uczniów, w przypadku ujawnienia przemocy wdrażanie procedury Niebieskiej Karty;
 - udział pedagoga w posiedzeniach grup diagnostyczno-pomocowych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej;
 - monitorowanie sytuacji uczniów w rodzinach dotkniętych przemocą;
 - udzielanie wsparcia uczniom i ich rodzicom w przypadku stwierdzenia istnienia przemocy w rodzinie (porady i konsultacje w szkole);
 - podejmowanie przez nauczycieli działań służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców (pedagogizacja w czasie zebrań z rodzicami, porady i konsultacje);
 - propagowanie wśród uczniów wiedzy na temat zjawiska przemocy (godziny wychowawcze, gazetki szkolne, zajęcia z pedagogami), udostępnianie adresów i telefonów instytucji zajmujących się pomocą ofiarom przemocy;
 - pełnienie dyżurów pedagogicznych i psychologicznych w Punkcie Konsultacyjnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie – 4 razy w miesiącu w godz. 15:00-17:00.
- **Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Bitwy Niemeńskiej w Starej Kamionce:**
 - obserwacja uczniów, reagowanie na zauważone zmiany zdrowotne i edukacyjne;

- rozmowy z rodzicami uczniów; sugerowanie potrzeby wizyty u specjalisty;
 - współpraca z medycyną szkolną, systematyczne badania wykonywane przez pielęgniarkę szkolną;
 - współpraca z gabinetem stomatologicznym, cykliczne badania dzieci i lakierowanie zębów przez dentystę.
- Szkoła Podstawowa w Boguszach:
 - kontynuacja współpracy z pielęgniarką szkolną;
 - obserwacja dziecka pod kątem higieny, zranień, siniaków, stanu zdrowia – podczas zajęć w szkole;
 - monitorowanie poziomu nauki dzieci i frekwencji uczniów.
- Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych:
 - analiza wyników edukacyjnych uczniów, kontakt z rodzicami, kuratorami sądowymi i asystentami rodziny- konsultacje na terenie szkoły, rozmowy telefoniczne;
 - analiza trudności edukacyjnych uczniów i udzielanie pomocy w formie zajęć z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej (zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, zajęcia z pedagogiem specjalnym, zajęcia korekcyjno – kompensacyjne, zajęcia logopedyczne),
 - rozmowy z rodzicami uczniów; sugerowanie potrzeby wizyty u specjalisty;
 - współpraca z medycyną szkolną, systematyczne badania wykonywane przez pielęgniarkę szkolną.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokółce:
 - w zakresie diagnozy, terapii, profilaktyki i działań informacyjnych poradnia ściśle współpracuje ze środowiskiem dziecka/ucznia i jego rodziny: z nauczycielami szkół i przedszkoli, wychowawcami placówek opiekuńczo- wychowawczych, asystentami rodzinnymi, kuratorami sądowymi, policją, powiatowym zespołem ds. orzekania o niepełnosprawności, lekarzami (w szczególności psychiatrami, neurologami, pediatrami, rehabilitantami, laryngologami, okulistami, lekarzem medycyny pracy), powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkami środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, organizacjami oraz stowarzyszeniami innymi instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sokółce:
 - wszyscy uczniowie są objęci opieką medyczną – pracują 2 pielęgniarki szkolne 22h/tygodniowo; w Ośrodku jest 104 uczniów (100% uczniów ma problemy zdrowotne);

problemy zdrowotne w ośrodku – 286 (m.in.: choroby tarczycy, cukrzyca, otyłość, niepełnosprawność umysłowa, padaczka, dz. porażenie mózgowe, zab. ref. i akom. oka, choroba nadciśnienia, alergie, zniekształcenie kręgosłupa, choroby układu moczowego, wady rozwojowe, zaburzenia rozwoju fizycznego, trwałe uszkodzenia narządu ruchu, inne schorzenia wymagające opieki. Liczba udzielonych porad w ramach opieki czynnej - 226 porad/102 osoby (w tym pomiary temp., RR, tel. do rodziców, sprawdzanie czystości, przesiewy – waga i wzrost, zawody sportowe); liczba udzielonych porad w przypadku nagłych zachorowań – 303 porad/104 osoby; liczba uczniów podlegających profilaktyce fluorkowej metodą szczotkowania zębów – 35 uczniów/6 razy w roku; udział pielęgniarki szkolnej w edukacji zdrowotnej – 100/11 tematów; testy przesiewowe do badań bilansowych; wykonano analizę wyników badań bilansowych, które wykorzystano do sporządzenia zestawienia liczby uczniów z nowymi problemami zdrowotnymi; utrzymywano stały kontakt z rodzicami (telefoniczny lub osobiście w gabinecie prof. p/lekarskiej) w celu aktualizacji zaświadczeń lekarskich oraz uzyskania wiedzy o stanie zdrowia uczniów.

- W ośrodku zorganizowano pomoc dla uczniów z niepowodzeniami szkolnymi. Trudności w nauce wynikają z niepełnosprawności intelektualnej oraz specyfiki schorzeń wychowanków. Wobec uczniów zastosowano następujące formy pomocy: kwalifikacje na zajęcia rewalidacyjne i zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, indywidualizację pracy, pomoc nauczyciela podczas lekcji i zajęć, rozmowy z rodzicami i wskazywanie kierunków pracy z dzieckiem. Formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej są adekwatnie do przejawianych potrzeb oraz zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- uczniowie niepełnosprawni w stopniu umiarkowanym i znacznym uzyskali pomoc w formie zajęć rewalidacyjnych usprawniających zaburzone funkcje językowe, poznawcze, motoryczne, społeczne, są to: zajęcia rewalidacyjne – zajęcia korekcji wad wymowy, zajęcia rewalidacyjne - zajęcia usprawniania technik szkolnych (z elementami terapii Biofeedback), zajęcia rewalidacyjne - zajęcia usprawniania manualnego, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia rehabilitacji ruchowej, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia integracji sensorycznej, zajęcia rewalidacyjne – alternatywne sposoby komunikacji, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia z surdopedagogiem.
- Uczniowie z niepełnosprawnością w stopniu lekkim, przejawiający trudności w opanowaniu materiału programowego objęci są zajęciami dydaktyczno-wyrównawczymi z języka polskiego, matematyki, języka rosyjskiego, z przedmiotów zawodowych. Dodatkowo zajęciami specjalistycznymi rozwijającymi zaburzone funkcje psychomotoryczne i społeczne, są to: zajęcia rewalidacyjne – zajęcia korekcji wad wymowy, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia rehabilitacji ruchowej, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-

społeczne, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia integracji sensorycznej, zajęcia rewalidacyjne – zajęcia usprawniania technik szkolnych (z elementami terapii Biofeedback).

- Specjaliści prowadzący zajęcia rewalidacyjne monitorują postępy uczniów stosując ocenę efektywności prowadzonych zajęć. Nauczyciele przedmiotów na bieżąco oceniają postępy w nauce. Każdy uczeń ma opracowaną Wielofunkcyjną Ocenę Funkcjonowania Ucznia oraz Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny z dostosowaniem wymagań z poszczególnych przedmiotów nauczania.
 - Pomoc uczniom z niepowodzeniami szkolnymi została zorganizowana adekwatnie do zaleceń poradni i przejawianych potrzeb. Zajęcia pomagają wyrównać braki w wiadomościach i umiejętnościach szkolnych oraz minimalizować deficyty rozwojowe.
 - Organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz wychowawczej w ośrodku zajmował się Zespół do spraw pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
- Zespół Szkół w Sokółce:
 - szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodzinnej uczniów przez wychowawców klas i szkolnych specjalistów,
 - indywidualne podejście do każdego ucznia, jego problemów oraz sytuacji zdrowotnej, rodzinnej, społecznej;
 - otoczenie opieką, wspieranie i motywowanie uczniów do nauki, chodzenia do szkoły, pokonywania trudności (m.in. poprzez indywidualne rozmowy, zajęcia na godzinie wychowawczej, plastycznych, muzycznych, literackich, recytatorskich, akcjach charytatywnych);
 - stałe monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej uczniów z trudnościami i z rodzin dysfunkcyjnych;
 - pomoc w adaptacji uczniów i ich rodzin z Ukrainy.
 - Zespół Szkół Zawodowych im. Elizy Orzeszkowej w Sokółce:
 - opieka psychologiczno – pedagogiczna w szkole nad uczniami wymagającymi wsparcia,
 - opieka kuratorów i asystentów rodziny,
 - możliwość konsultacji z pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym w szkole
 - możliwość konsultacji ze specjalistami na terenie miasta i powiatu,
 - analiza trudności szkolnych,
 - pomoc psychologiczno – pedagogiczna uczniom ze specyficznymi trudnościami w nauce, z orzeczeniem o kształceniu specjalnym, potrzebą zajęć rewalidacyjnych.

- Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego – Hubala w Sokółce:
 - monitorowanie frekwencji i ocen uczniów przez nauczycieli, psychologa i pedagoga szkolnego; przeprowadzanie rozmów indywidualnych z uczniami mających na celu rozpoznanie przyczyn absencji szkolnej oraz niskich wyników w nauce;
 - przeprowadzenie ankiet wśród uczniów klas I diagnozujących sytuację domową, materialną i szkolną uczniów;
 - przeprowadzenie ankiet wśród uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych diagnozujących trudności szkolne, sytuację rodzinną, czynniki powodujące niepowodzenia szkolne oraz wywołujące stres;
 - monitorowanie sytuacji i wspieranie przez psychologa, pedagoga oraz wychowawców uczniów, w których rodzinach obowiązuje procedura Niebieskiej Karty;
 - konsultacje z rodzicami i uczniami zmagającymi się z problemami zdrowia psychicznego oraz fizycznego, wsparcie merytoryczne oraz emocjonalne;
 - nawiązanie kontaktu z Sokólskim Funduszem Lokalnym, w celu uzyskania wsparcia finansowego dla uczennicy w trudnej sytuacji oraz przekierowanie jej do innych placówek oferujących wsparcie dla osób w trudnej sytuacji życiowej i finansowej.

d) Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji, np. podjęcie terapii leczenia uzależnień

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce motywowała uzależnionych do podejmowania terapii w Poradni Leczenia Uzależnień w Sokółce. Członkowie rodzin korzystali również z pomocy psychologicznej w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Sokółce. W czasie indywidualnych spotkań prowadzono rozmowy, udzielano porad, wsparcia psychicznego, instruktażu. Ćwiczano z klientami w procesie terapeutycznym deficytowe umiejętności niezbędne do rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych.

Zespół Interdyscyplinarny zapewniał rodzinom stabilizację i poczucie bezpieczeństwa socjalnego poprzez:

- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji, np. podjęcie terapii leczenia uzależnień;
- działania grup roboczych / diagnostyczno- pomocowych: skierowanie wniosku o ustalenie konieczności leczenia odwykowego do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce: K- 2, M-15;
- poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych i Punkt Konsultacyjny:

- informowanie o instytucjach udzielających pomocy osobom doznającym przemocy oraz stosującym przemoc domową: K- 54, M-56, DZ – 15,
- liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa: socjalne – 68, zawodowe i rodzinne – 94.

e) Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników socjalnych i Punkt Konsultacyjny

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce można uzyskać informacje o instytucjach udzielających pomocy w przypadku zaistnienia zjawiska przemocy. Na tablicy ogłoszeń jest informacja, gdzie można znaleźć pomoc w przypadku pojawienia się problemu przemocy.

Przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce funkcjonuje **Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem** uruchomiony przez Ministerstwo Sprawiedliwości, w ramach Funduszu Sprawiedliwości. Można w nim skorzystać między innymi z bezpłatnych porad prawnych. W punkcie udzielana jest pomoc osobom pokrzywdzonym przestępstwem oraz osobom im najbliższym, a także świadkom. w 2023 r. punkt działał we środy i czwartki w godzinach 15:00-20:00. Zarządzeniem Nr 336/2017r Burmistrza Sokółki z dnia 13.04.2017 r. utworzono **Punkt Konsultacyjny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie** w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce. Punkt oferuje poradnictwo: z zakresu ochrony zdrowia (psychiatra), prawne, pedagogiczne, psychologiczne. Do zadań Punktu Konsultacyjnego należy:

- zapewnienie bezpłatnej i bezstronnej konsultacji, porad prawnych, psychologicznych, socjalnych, pedagogicznych, medycznych, uzależnień dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- rozpoznawanie w trakcie rozmowy zjawiska przemocy i udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach jej powstrzymania,
- inicjowanie interwencji w przypadku rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie,
- tworzenie warunków dla rozwoju i działania Grupy wsparcia dla osób doznających przemocy,
- udostępnianie materiałów edukacyjnych i informacyjnych,
- gromadzenie aktualnych informacji o miejscach pomocy oraz kompetencjach służb i instytucji z terenu gminy, zajmujących się systemową pomocą dla osób uwikłanych w przemoc.

Harmonogram przyjęć specjalistów jest na bieżąco aktualizowany na stronie internetowej oraz umieszczany na tablicy ogłoszeń tutaj. Ośrodka, a także ogłaszany w lokalnych mediach.

W ramach działalności Punktu w 2023 roku odbywały się:

Konsultacje psychologiczne, które polegały na wstępnym rozpoznaniu i diagnozie problemu oraz przedstawieniu propozycji pomocy. Konsultacje były skierowane do osób, które potrzebują pomocy, chcą zorientować się w naturze i źródle problemu, a następnie uzyskać poradę, co do najlepszej formy pomocy. Adresatami są osoby potrzebujące ukierunkowania i lepszego zrozumienia własnej trudnej sytuacji życiowej i związanych z nią problemów.

Konsultacje odbywały się w okresie:

- od 01.02.2023 r. do 31.12.2023 r. w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny.

Łącznie przeprowadzono 44 godziny konsultacji, z których skorzystało **26** osób.

Konsultacje pedagogiczne były prowadzone przez pedagoga i adresowane do rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi. Celem spotkań było kształtowanie u uczestników umiejętności wychowywania dzieci bez przemocy, właściwego pełnienia ról rodzicielskich, doskonalenie umiejętności wychowawczych.

Konsultacje odbywały się:

- od 01.02.2023 r. do 31.12.2023 r. w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny.

W/w okresie odbyło się 44 godziny konsultacji, w trakcie których z porad skorzystało **13** rodzin.

Konsultacje prawne polegały na udzieleniu pomocy w zakresie procedur prawnych, działań pomocowych wobec ofiar, udzielaniu pomocy w redagowaniu pism procesowych, pomocy z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego.

Konsultacje odbywały się:

- w okresie od 01.02.2023 r. do 31.03.2023 r. w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny,
- w okresie od 01.07.2023 r. do 31.12.2023 r. w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny.

W w/w okresie odbyło się 32 godziny konsultacji, w trakcie których udzielono porad **37** osobom.

Konsultacje z zakresu ochrony zdrowia polegały na konsultacjach z lekarzem psychiatrą:

- w okresie od 01.02.2023 r. do 31.12.2023 r. w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny.

Łącznie odbyło się 44 godziny konsultacji, z których skorzystało **11** osób.

2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny

a) Finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce zatrudnia 4 asystentów rodziny na umowę o pracę.

b) Zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka. Wyróżnia się następujące typy rodzin zastępczych:

- spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra);

- niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem;
- zawodowa – to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w ubiegłym roku poniósł łącznie koszty na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej w wysokości **615 380 zł.**

c) Zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz rozpropagowanie miejsc, gdzie można uzyskać pomoc

- W ramach rozpowszechnienia materiałów edukacyjnych **Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce** rozdawał ulotki oraz broszury informacyjne na temat instytucji zajmujących się pomocą osobom dotkniętym przemocą; informacje są również umieszczone na tablicy ogłoszeń Ośrodka. Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielają wszechstronnych informacji swoim podopiecznym, gdzie można uzyskać pomoc:
 - Zespół Interdyscyplinarny tel. 85 711 20 64;
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce ul. Dąbrowskiego 12
 - Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce tel. 85 711 20 64, ul. Dąbrowskiego 12
 - Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przestępstwem w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, tel. 697 697 205;
 - Komenda Powiatowa Policji w Sokółce ul. Białostocka 69b, nr alarmowy 112;
 - Prokuratura Rejonowa w Sokółce ul. Piłsudskiego 7, tel. 85 722 99 60;
 - Sąd Rejonowy w Sokółce, ul. Piłsudskiego 7 tel. 85 711 88 20;
 - Gminny Punkt Pomocy Rodzinie ul. Grodzieńska 1 tel. 784 750 896;
 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Piłsudskiego 8 tel. 85 711 08 23;
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Sokółce ul. Plac Kościuszki 1 tel. 85 711 09 00.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce zgodnie z zapisami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w dniu 08.08.2023r umieścił zaktualizowany „Informator zawierający dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie na terenie powiatu sokólskiego”,

Na stronie internetowej Ośrodka co miesiąc umieszczano informację o terminach konsultacji psychologicznych, prawnych, pedagogicznych, ochrony zdrowia, udzielanych w Punkcie Konsultacyjnym do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie tut. Ośrodka.

Zgodnie z art. 11 b ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606) Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w 2023 r. przesłał dane teleadresowe podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy Sokółka świadczących pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie Policji oraz Żandarmerii Wojskowej (16.02.2023 r.).

- **Zespół Interdyscyplinarny** do spraw przeciwdziałania przemocy domowej udzielał pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej, poprzez motywację do podjęcia współpracy ze specjalistami, informował o możliwości uzyskania pomocy z Funduszu Sprawiedliwości.
- **Żłobek Miejski w Sokółce:**
 - zapraszanie specjalistów z Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Sokółce, fizjoterapeutów, stomatologów, itp. oraz rozpropagowywanie miejsc, gdzie można uzyskać pomoc;
 - udostępnianie ulotek/informacji, wywieszanie plakatów dotyczących trudnych sytuacji życiowych, rodzinnych, numerów telefonów zaufania;
 - kierowanie rodziców do odpowiednich instytucji.
- **Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce:**
 - zapewnienie przez szkołę pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej przez wykwalifikowanych nauczycieli oraz pedagogów i psychologa;
 - umożliwienie rodzicom, nauczycielom konsultacji ze specjalistami pracującymi w szkole;
 - udzielenie informacji o miejscach w których można uzyskać pomoc (nazwa, telefon, adres, obszar pomocy) poprzez wieszanie plakatów, ulotek oraz indywidualnych konsultacji.
- **Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Bitwy Niemeńskiej w Starej Kamionce:**
 - udostępnianie ulotek/informacji, wywieszanie plakatów dotyczących trudnych sytuacji życiowych, rodzinnych, numerów telefonów zaufania;
 - wspieranie przez pedagoga specjalnego zatrudnionego w szkole;
 - kierowanie rodziców do odpowiednich instytucji.
- **Szkoła Podstawowa w Maławiczach Dolnych:**
 - przekazywanie informacji o dyżurach specjalistów, pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny w Punkcie Konsultacyjnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej przez umieszczanie informacji na stronie internetowej szkoły;
 - informowanie rodziców w czasie zebrań w szkole o instytucjach wspierających rodzinę i możliwościach uzyskiwania pomocy,

- udostępnianie ulotek/informacji, wywieszanie plakatów dotyczących trudnych sytuacji życiowych, rodzinnych;
 - kierowanie rodziców do odpowiednich instytucji.
- Szkoła Podstawowa w Boguszach:
 - informowanie podczas zebrań z rodzicami o miejscu placówek, gdzie można uzyskać pomoc;
 - zamieszczenie na tablicy ogłoszeń szkoły kontaktów do placówek udzielających pomocy rodzinie;
 - objęcie uczniów i rodziców pomocą psychologa i pedagoga szkolnego.
 - Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance:
 - Rodzice otrzymywali informacje, gdzie mogą otrzymać specjalistyczną pomoc na zebraniach rodzicielskich, indywidualnie oraz drogą e-mailową.
 - Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sokółce:
 - Wszyscy nauczyciele w SOSW posiadają kwalifikacje do pracy z uczniem niepełnosprawnym intelektualnie – 44 osoby, wielu z nich posiada też kwalifikacje do pracy z uczniem z autyzmem – 21 osób. W ośrodku pracują nauczyciele z wieloletnim doświadczeniem i stażem zawodowym: nauczyciele dyplomowani i nauczyciele mianowani, a także psycholog i pedagog. Nauczyciele mają kwalifikacje do prowadzenia zajęć specjalistycznych tj:
 - korekcja wad wymowy,
 - usprawnianie technik szkolnych,
 - usprawnianie manualne,
 - integracja sensoryczna,
 - alternatywne sposoby komunikacji,
 - rehabilitacja ruchowa,
 - zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne,
 - zajęć z surdopedagogiem
 oraz terapii Biofeedback.
 - W 2023 r. ośrodek współpracował z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Sokółce oraz Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Dąbrowie Białostockiej w zakresie poradnictwa specjalnego i zespołów orzekających dla uczniów niepełnosprawnych (aktualizacja orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego, opinii o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka).
 - Specjaliści szkolni (psycholog i pedagog) prowadzili porady i konsultacje dla uczniów, w roku szkolnym 2022/2023 objęli opieką odpowiednio 65 i 38 dzieci, a w 2023/2024 odpowiednio

46 i 38 dzieci. Uczniowie systematycznie korzystali z pomocy specjalistów. Porady i konsultacje były też realizowane doraźnie w sytuacji zaistnienia problemu wychowawczego.

- W ośrodku działała „Grupa wsparcia dla rodziców dzieci niepełnosprawnych” prowadzona przez psychologa.
 - Nauczyciele, wychowawcy internatu oraz specjaliści szkolni prowadzili porady i konsultacje dla rodziców uczniów, których w zależności od potrzeb informowano o:
 - dyżurach psychologa, pedagoga, psychiatry, prawnika w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce,
 - dostępności psychologa, terapeuty uzależnień w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Sokółce,
 - zespołach orzekających o niepełnosprawności w PCPR w Sokółce,
 - dostępności stomatologa w Sokółce i Białymstoku,
 - dostępności psychiatry dziecięcego w poradniach w Białymstoku,
 - i innych instytucjach pomocowych.
 - SOSW jako Wiodący Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy na terenie powiatu sokólskiego prowadził zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka oraz realizował program kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” z zapewniając dostęp do wielu specjalistów dzieciom i ich rodzicom.
 - W ramach realizacji w ośrodku projektu „Czas na lepsze jutro” zorganizowano Piknik Integracyjny i rozpropagowano ulotki informacyjne o instytucjach pomocowych rodzinie w powiecie sokólskim.
 - W ramach współpracy ośrodka ze Stowarzyszeniem na Rzecz Wspierania Osób Niepełnosprawnych „Pod Skrzydłami” najbardziej potrzebujący wychowankowie mogli skorzystać z 2-tygodniowych bezpłatnych turnusów rehabilitacyjnych w Zazdzierzu i Steklunku.
- Zespół Szkół Zawodowych im. Elizy Orzeszkowej w Sokółce:
 - informowanie rodziców – indywidualnie oraz na zebraniu rodziców;
 - informowanie uczniów na godzinach wychowawczych;
 - informowanie na zajęciach z pedagogiem, psychologiem, pedagogiem specjalnym;
 - wywieszanie plakatów na terenie szkoły z informacjami, numerami telefonów;
 - wywieszanie informacji o specjalistach w gablotach szkolnych;
 - wywieszenie w każdej sali lekcyjnej zbioru telefonów alarmowych w sytuacjach kryzysowych;
 - kierowanie uczniów i rodziców do poradni specjalistycznych, wskazując możliwości wyboru i pomocy.

- Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego – Hubala w Sokółce:
 - konsultacje wychowawców, nauczycieli, dyrekcji, pedagoga i psychologa szkolnego z rodzicami i uczniami;
 - przekierowywanie w razie potrzeby do placówek specjalistycznych (poradnia psychologiczno-pedagogiczna, ośrodek środowiskowej opieki psychologicznej, poradnia zdrowia psychicznego, lekarze specjaliści).
- Zespół Szkół w Sokółce:
 - udzielanie wsparcia materialnego, finansowego (paczki świąteczne, bony akcje charytatywne, udział w wycieczkach szkolnych, wyjściach do kina);
 - inicjowanie wspólnego spędzania czasu wolnego, np. wyjść po szkole na siłownię, do kina, na pizzę, wycieczkę rowerową;
 - organizacja zajęć nauki języka polskiego jako obcego dla uczniów z Ukrainy (zakup książek do nauki, materiałów i przyborów szkolnych);
 - angażowanie w życie szkoły (udział w warsztatach, projektach, konkursach, zajęciach sportowych, wycieczkach);
 - zaangażowanie/ włączenie innych rodziców do pomocy;
 - organizowanie spotkań dla uczniów i rodziców z pedagogiem, psychologiem, dyrekcją, kuratorem, terapeutą środowiskowym;
 - wskazywanie miejsc, gdzie można uzyskać specjalistyczną pomoc poprzez informacje w mediach społecznościowych, w gablocie, informowanie podczas indywidualnych rozmów, udostępnianie ulotek i broszur;
 - umawianie (rodziców i dzieci) na wizyty u specjalistów;
 - współpraca z asystentami rodziny, kuratorami sądowymi, policją, PCK, psychoterapeutami, terapeutą środowiskowym, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Ośrodkiem Środowiskowej Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży, PCPR;
 - współpraca z pałacami kulturalno-światowymi, fundacjami i stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi;
 - kierowanie pism do sądu o wgląd w sytuację rodziny;
 - kierowanie na badania do PPP;
 - przygotowanie opinii o uczniach do PPP, do sądu, dla lekarzy i innych specjalistów;
 - utrzymywanie stałego kontaktu z uczniami, ich rodzicami;
 - udział pedagoga szkolnego w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego i grupach diagnostyczno-pomocowych;

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce motywowała uzależnionych do podejmowania terapii w Poradni Leczenia Uzależnień w Sokółce. Członkowie rodzin korzystali również z pomocy psychologicznej w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie w Sokółce. W czasie indywidualnych spotkań prowadzono rozmowy, udzielano porad, wsparcia psychicznego, instruktażu. Ćwiczano z klientami w procesie terapeutycznym deficytowe umiejętności niezbędne do rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych.

d) Wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego

- Żłobek Miejski w Sokółce:
 - organizowane są zajęcia dodatkowe rozwijające wszechstronnie rozwój dziecka – Senspolastyka®, zajęcia umuzykalniające, zajęcia sensoryczne, zabawy z językiem angielskim.
- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce:
 - oferowanie przez szkołę zajęć pozalekcyjnych dla uczniów: koła zainteresowań, zajęcia kształtujące kreatywność, zajęcia sportowe, zajęcia taneczne, zajęcia szachowe klasy I-III;
 - organizowanie wsparcia uczniom mającym trudności w nauce poprzez kwalifikację do różnych form pomocy psychologiczno- pedagogicznej organizowanej na terenie szkoły. zajęcia rewalidacyjne, zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia z pedagogiem lub psychologiem szkolnym, zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze, zajęcia logopedyczne, zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne, zajęcia socjoterapeutyczne;
 - w zakresie organizowania czasu wolnego ścisła współpraca ze świetlicami środowiskowymi "Stokrotka" i "Koniczynka", gdzie dzieci mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych przez te placówki także w okresie wakacyjnym i ferii zimowych;
 - realizacja zajęć zaplanowanych w szkolnym programie profilaktyczno -wychowawczym, a także w planach pracy specjalistów szkolnych (pedagog, psycholog, doradca zawodowy, logopeda);
 - w ramach współpracy z instytucjami pozaszkolnymi np. z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowane są warsztaty profilaktyczne dla dzieci prowadzone przez certyfikowanych trenerów z Fundacji Bonum Humanum, przedstawienia Teatru Profilaktycznego Edukacji i Animacji "Magik". Ścisłe współpracujemy z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, policjantami z Komendy Powiatowej w Sokółce, kuratorską służbą sądową.

- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Bitwy Niemeńskiej w Starej Kamionce:
 - organizowane są zajęcia dodatkowe rozwijające zainteresowania jak również zajęcia w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
 - przy szkole działa Szkolny Klub Sportowy „Orliki” – uczniowie biorą udział w dodatkowych zajęciach sportowych, zawodach oraz letnich wyjazdach na obozy sportowe;
 - szkoła zachęca do udziału z różnych formach zajęć dodatkowych rozwijających zainteresowania i uzdolnienia organizowanych przez instytucje zewnętrzne np. SOK, OSiR, Bibliotekę Publiczną, Wiejski Dom Kultury w Starej Kamionce.
- Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych:
 - oferta zajęć pozalekcyjnych organizowanych w szkole służących rozwijaniu zainteresowań i przezwyciężaniu trudności (koła zainteresowań, zajęcia sportowe, zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze, korekcyjno- kompensacyjne);
 - realizacja projektów edukacyjnych zapewniających rozwijanie zainteresowań i przezwyciężanie trudności edukacyjnych („Nauczanie przez eksperymentowanie w SP w Malawiczach Dolnych”).
- Szkoła Podstawowa w Boguszech:
 - prowadzenie zajęć w świetlicy szkolnej; m.in. organizacja pomocy w nauce;
 - możliwość organizowania zajęć opiekuńczo - wychowawczych w dni wolne od zajęć dydaktycznych;
 - objęcie uczniów zajęciami pozalekcyjnymi (zajęcia rozwijające zainteresowania oraz zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze.
- Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance:
 - funkcjonowały koła przedmiotowe i artystyczne;
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sokółce:

W ośrodku zorganizowane zostały dla uczniów zajęcia dodatkowe prowadzone w czasie wolnym od obowiązków szkolnych. W roku szkolnym 2022/2023 były:

- „Zajęcia z gospodarstwa domowego” – 5 uczniów,
- 9 Drużyna Harcerska Nieprzetartego Szlaku „Iskierki” – 3 uczniów,
- „Wolontariat” – 6 uczniów,
- Koło Regionalne – 5 uczniów,
- „Zajęcia sportowe – tenis stołowy” – 8 uczniów,
- „Zajęcia sportowe – zajęcia na pływalni” – 8 uczniów.

Z zajęć tych skorzystało wówczas 19 dzieci.

W roku szkolnym 2023/24 jako dodatkowe zajęcia zorganizowano:

- „Gramy zmysłami” 1 raz w miesiącu – 6 dzieci,
- „Z kulturą mi do twarzy” 1 raz w miesiącu – 6 dzieci,
- 9 Harcerska Drużyna Nieprzetartego Szlaku „Iskierki” 1 raz w miesiącu – 4 uczniów,
- „Wolontariat” 1 raz w miesiącu według planu i według potrzeb – 7 uczniów,
- „Koło regionalne” 1 raz w miesiącu – 4 uczniów,
- „Zajęcia sportowe – piłka nożna” 2 razy w tygodniu – 11 uczniów,
- „Zajęcia sportowe – tenis stołowy” 2 razy w miesiącu – 11 uczniów,
- „Zajęcia sportowe – zajęcia na pływalni” 2 razy w miesiącu – 11 uczniów,
- „Zajęcia taneczne” 2 godziny tygodniowo – 23 uczniów.

Niektórzy uczniowie uczestniczyli w więcej niż w jednej formie zajęć (dwóch, a nawet czterech).

Uczniowie brali udział w projektach rozwijających zainteresowania oraz wspomagających rehabilitację:

- Projekt we współpracy z Fundacją Rozwoju Sportu i Rehabilitacji w Białymstoku pn.: „Jestem aktywny i kreatywny”,
- Projekt we współpracy z Fundacją Rozwoju Sportu i Rehabilitacji w Białymstoku pn. „Im wcześniej, tym lepiej”,
- Projekt „Niepełnosprawność to wyzwanie – rozwijam swoje możliwości i zdolności” we współpracy z Fundacją Edukacji i Wspomagania Rozwoju „EVOLVER”,
- Projekt „Nowe formy terapii w przedszkolu drogą do większej samodzielności”,
- Projekt „Nowe formy terapii wsparciem podopiecznych” przy współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Pod Skrzydłami”,
- „Hipoterapia i alpakoterapia - wsparciem rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami” organizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem „Pod Skrzydłami” - środki pozyskano na realizację przedsięwzięcia w ramach 30 edycji akcji charytatywnej „Reklama dzieciom”,
- „Wsparcie otoczenia osób zaburzeniami psychicznymi” organizowany we współpracy ze Stowarzyszeniem „Pod Skrzydłami” - środki na realizację projektu pozyskano z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej z Programu „Od zależności ku samodzielności” i Powiatu Sokólskiego,
- Projekt „Czas na lepsze jutro”.

W ośrodku działa internat, który organizuje zajęcia naszym wychowankom w czasie wolnym od nauki.

Podejmowane działania opiekuńczo-wychowawcze w internacie:

- Wdrażanie wychowanków do samorządności:
 - Wybory do Młodzieżowej Rady Internatu.
 - Otrzęsiny – przyjęcie nowych członków do internackiej społeczności

- Sprawdzanie czystości w sypialniach przez członków Młodzieżowej Rady Internatu.
- Dyskoteki i karaoke prowadzone przez członków MRI.
- Konkursy sportowe i artystyczne, karaoke kolędy.
- Kontynuacja akcji „Czytanie na dobranoc” – czytanie wychowankom książek - przez cały rok szkolny.
- Stosowano elementy ergoterapii poprzez:
 - udział w akcji „Sprzątanie świata” – sprzątanie terenu w najbliższym otoczeniu Ośrodka,
 - prowadzenie hodowli roślin w ogródku przy ośrodku,
 - prace porządkowe przy ośrodku na terenie przy ognisku,
 - propagowanie dbałości o czystość i estetykę pomieszczeń, wprowadzono do harmonogramu tygodnia – stałe dni na generalne porządki w salach mieszkalnych.
- Wspierano rodzinę wychowanków w ich usamodzielnianiu, służyły temu dyżury wychowanków i praca na rzecz całej społeczności, typu: nakrywanie do posiłków całej społeczności, wyjścia do sklepu i zarządzanie posiadanym kieszonkowym.
- Uczono odpowiedzialności za zachowania niepożądane. Poprzez naprawienie szkody na rzecz osoby poszkodowanej – wyciąganie konsekwencji finansowych w przypadku zniszczenia własności ośrodkowej lub własności innego wychowanka.
- W zakresie edukacji patriotycznej, podejmowano tematykę w okresie świąt narodowych i rocznic ważnych wydarzeń historycznych.
- Uczestnictwo w zajęciach kulturalno – rozrywkowych:
 - ognisko integrujące społeczność internatu;
 - wieczór andrzejkowy: historia tradycji andrzejkowej, konkursy, zabawa taneczna.
- Zespół Szkół Zawodowych im. Elizy Orzeszkowej w Sokółce:
 - zajęcia edukacyjne dotyczące higieny czasu wolnego;
 - zajęcia pozalekcyjne – boks, siłownia, rower, łyżwy, hulajnoga, rolki, narty, koszykówka, siatkówka, wędkowanie, basen, bilard, jazda konno, spacer, bieganie;
 - organizowanie wycieczek, wyjść, imprez szkolnych, lokalnych, środowiskowych, powiatowych
 - zajęcia - zachęcanie młodzieży do aktywności fizycznej, wolontariatu.
- Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego – Hubala w Sokółce:
 - zorganizowanie zajęć dodatkowych dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
 - prowadzenie zajęć dodatkowych oraz kół zainteresowań (Szkolne Koło Pierwszej Pomocy, Szkolne Koło Wolontariatu, Szkolne Koło PCK, Koło Recytatorsko-Teatralne, Szkolny Ośrodek Kariery, zajęcia sportowe pozalekcyjne);
 - wyjazdy i wycieczki szkolne.

- **Zespół Szkół w Sokółce:**

- zajęcia integracyjne dla uczniów klas pierwszych mające na celu wzajemne, bliższe poznanie się uczniów i wychowawcy klasy, dostrzeżenie pozytywów w byciu w bliskim kontakcie z innymi ludźmi, przełamanie bariery wstydu w wypowiadaniu własnych sądów, wrażeń, odczuć, uczenie się pozytywnego myślenia o sobie, wyrażania swojej indywidualności, szanowanie indywidualności innych oraz uczenie się wzajemnej akceptacji;
- zajęcia i działania integrujące uczniów, w tym pomagające opanować stres i nieprzyjemne emocje utrudniające naukę – w ramach realizowanej innowacji pedagogicznej Programu Lepszego Uczenia się BLP1, której celem jest przywracanie poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji u dzieci i młodzieży, aby mogły uczyć się i rozwijać. Proponowane zajęcia obniżyły poziom stresu po zassie pandemii i zdalnego nauczania, przywróciły poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa uczniów, szczególnie wśród uczniów z doświadczeniem uchodźczym z Ukrainy, dostarczyły i pokazały różne sposoby radzenia sobie ze stresem i reakcjami na stres;
- zajęcia z uczniami w ramach Projektu Młode Głowy. Otwarcie o zdrowiu psychicznym, realizowanym przez Fundację UNAWEZA – który jest częścią Programu Profilaktycznego „Godzina dla Młodych Głów”.

Na terenie Gminy Sokółka w celu ochrony dzieci przed uzależnieniem w rodzinie oraz zapewnieniem wsparcia dziennego, działały **cztery świetlice środowiskowe**. Dwie świetlice środowiskowe „**Koniczynka**” i „**Stokrotka**” prowadzone są przez Fundację "Sokółski Fundusz Lokalny". Trzecia **Świetlica pod aureolą św. Józefa** prowadzona jest przez **Caritas na Os. Zielonym** oraz czwarta **Świetlica młodzieżowa „Baza”** prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „**Barka**”. Są to miejsca, w których dzieci i młodzież z rodzin najuboższych i zagrożonych alkoholizmem mogą uzyskać pomoc przy odrabianiu lekcji, spotkać się z rówieśnikami, porozmawiać z pedagogiem oraz często zjeść ciepły posiłek.

- **Fundacja „Sokółski Fundusz Lokalny” prowadzi 2 świetlice środowiskowe „Koniczynka” i „Stokrotka” dla dzieci z rodzin zagrożonych lub dotkniętych wykluczeniem społecznym.** W każdej ze świetlic jest dostępnych 16 miejsc. W całym roku 2023 wsparciem w ramach działań świetlic zostało objętych 50 podopiecznych (uwzględniono dzieci, które przestały uczęszczać do świetlic a na ich miejsce zostały zapisane kolejne chętne osoby). Dzięki pozyskanej z Europejskiego Funduszu Społecznego dotacji świetlice od 02.01.2023r. do 31.06.2023r. miały zapewniony wydłużony czas pracy do 6 godzin dziennie, były otwarte od poniedziałku do piątku, w godzinach 12.00 do 18.00. W okresie 01.07.2023 r. – 31.12.2023 r. były otwarte 4 godziny dziennie od 13.00-17.00. W tym okresie był już w każdej ze świetlic tylko jeden wychowawca (świetlice były zamykane na czas urlopu lub zwolnienia lekarskiego wychowawcy).

Podstawowa działalność prowadzonych przez Fundację świetlic polega na zapewnieniu pochodzących z zagrożonych wykluczeniem społecznym środowisk dzieciom bezpiecznego miejsca, w którym mogą ciekawie spędzić czas wolny, mają możliwość odrobienia prac domowych, nauki nawyków higienicznych, wzięcia udziału w zajęciach i czerpania pozytywnych wzorców zachowań od wychowawcy.

Świetlice dysponują wynajętymi, odnowionymi lokalami. Podopieczni mają możliwość korzystania z wielu gier planszowych, mini biblioteczki (składa się głównie ze słowników i lektur szkolnych), zabawek. W zasobach każdej z placówek znajdują się 3 laptopy z drukarkami i dostępem do internetu, 3 tablety, tablica interaktywna, telewizor, konsola PS4 z kamerką i kontrolerami move, kierownicą oraz grami. Dzieci mogą korzystać również z globusa i książek interaktywnych oraz dużego kompletu klocków lego.

W ramach zajęć dodatkowych świetlice oferowały swoim podopiecznym w roku 2023:

- korepetycje indywidualne/ zajęcia z matematyki prowadzone przez aktywnego zawodowo nauczyciela,
 - zajęcia z akwarystyki, w każdej ze świetlic funkcjonuje akwarium,
 - zajęcia z rękodzieła,
 - możliwość korzystania z zajęć na krytej pływalni (do czasu jej zamknięcia spowodowanego remontem),
 - zajęcia ruchowe, plastyczne (m.in. scrapbooking, decoupage, rękodzieło), teatralne, sportowe,
 - wyjazdy do Parku Trampolin w Białymstoku, Fast Parku w Białymstoku (wyjazd integracyjny z rodzicami), Parku Morza Łądy Oceany (wyjazd z rodzicami), Teatru Lalek w Białymstoku, Epi Centrum Nauki w Białymstoku,
 - wyjście do kina „Sokół” w Sokółce,
 - 2 godzinne zajęcia z psychologiem dla rodziców dotyczące uzależnień cyfrowych,
 - zajęcia z pedagogiem z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- **Świetlica pod aureolą św. Józefa** zapewnia opiekę od 15-20 dzieci (w zależności od dnia). Wychowawcami w świetlicy są osoby z wyższym wykształceniem z przygotowaniem pedagogicznym. Ich działania wspiera jedna wolontariuszka. Świetlica działa pięć dni w tygodniu od poniedziałku do piątku w godzinach od 14-18 i w tym czasie zapewnia podopiecznym zajęcia opiekuńczo-wychowawcze. Świetlica również zapewnia dzieciom opiekę podczas ferii zimowych oraz jednego miesiąca wakacji. Każdego dnia wszystkie dzieci mają zapewniony ciepły posiłek, który finansowany jest z programu wsparcia „Żółty Talerz” przez Kulczyk Foundation lub przez parafialny Caritas.

- **Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Sokólskiej „Barka”** prowadzi **Świetlicę młodzieżową „Baza”**, gdzie w roku 2023 zostały zrealizowane 74 godziny zajęć edukacyjnych, 74 godziny pomocy w nauce i czterodniowy wakacyjny biwak edukacyjno-integracyjny. 10 uczestników rozwinęło kompetencje społeczne, zwiększyło umiejętności w zakresie samodzielnego zdobywania wiedzy i uczenia się, zmniejszyło braki w wiedzy i umiejętnościach szkolnych. Zdobyli oni nową wiedzę, umiejętności i postawy, które przyczyniają się do zwiększenia ich aktywności społeczno-edukacyjnej. Rozwinęli aktywność i aspiracje poznawcze, uzdolnienia, zainteresowania i ambicje. Przekonali się o własnym potencjale i ukrytych możliwościach oraz poprawili samoocenę. Zwiększyli umiejętności organizowania atrakcyjnych i rozwijających form zagospodarowania czasu wolnego.

- **Sokólski Ośrodek Kultury w Sokółce** w 2023 roku organizował czas wolny dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego. Podjęte działania to:
 - Prowadzenie stałych zajęć artystycznych dla dzieci i młodzieży w wieku od lat 5 do 18 tj. koła plastyczne w grupach wiekowych 5-7 lat, 8-10 lat i 11–17 lat, warsztaty ceramiczne (dla dzieci 11-15 lat), warsztaty graficzne (młodzież 11-18 lat), zajęcia malarskie (9-18 lat), zajęcia taneczne hip-hop oraz taniec towarzyski (4-17 lat), zespoły wokalne (9-11 lat), szkołka szachowa (5-10 lat), zajęcia teatralne (11-18 lat);
 - Organizacja lekcji muzealnych związanych z polską historią, kulturą i tradycją (Wielkanoc, Boże Narodzenia, Odzyskanie Niepodległości, Święto Konstytucji 3 Maja, Święto Flagi, Kosmos dla Dziewczynek itp.);
 - Realizacja projektów dla dzieci i młodzieży:
 - Projekt #CoDlaMnieZnaczyUE z programu „Europa z naszej ulicy” Polskiej Fundacji Dzieci i Młodzieży;
 - Warsztaty tkackie dla młodzieży z projektu „Latające dywany Eleonory Plutyńskiej” dofinansowane z Fundacji BGK w programie „Dzieci Kapitana Nemo - IV Edycja”;
 - Warsztaty graficzne, tworzenia muzyki, graffiti, fotograficzne z projektu „ART na Stree'cie” dofinansowane z programu „Bardzo Młoda Kultura” realizowanego przez Podlaski Instytut Kultury;
 - Wydarzenia muzyczne dla młodzieży Rap Koncert & Silent Disco Vol. 1 i Vol. 2
 - Przedstawienia grupy teatralnej - Spektakl Teatru Zagłębie „niezgodajpg” w ramach programu Teatr Polska
 - Organizacja czasu wolnego dla dzieci podczas ferii zimowych oraz wakacji:
 - warsztaty rękodzielnicze,
 - warsztaty wokalne,

- warsztaty teatralne,
 - plener malarski,
 - warsztaty plastyczne,
 - spektakle teatralne,
 - bazarki zabawek podczas wakacji,
 - warsztaty z robotyki,
 - warsztaty z tworzenia muzyki.
 - Organizacja specjalnych pokazów filmowych przeznaczonych dla dzieci 1-4 lata pt. „Rodzina do kina”
 - Organizacja festynów rodzinnych z animacjami dla najmłodszych:
 - Dzień Dziecka – Holi Święto Kolorów,
 - Wakacyjny festyn dla dzieci,
 - Balonowe show na Dzień Dziecka,
 - Mikołajki dla najmłodszych,
 - Sensoryka dla najmłodszych
 - Efektami w/w działań, prowadzonych przez Sokólski Ośrodek Kultury w 2023 roku zapewniających szeroką ofertę zajęć kulturalnych, artystycznych, naukowych, rozrywkowych wpłynęło na:
 - polepszenie sytuacji dziecka i rodziny
 - wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
 - poprawę jakość funkcjonowania rodziny,
 - wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie prawidłowego funkcjonowania rodziny i budowania poprawnych relacji rodzinnych,
 - Działania Sokólskiego Ośrodka Kultury z pewnością wpłynęły na rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.
- **Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sokółce:**
 - organizacja półkolonii „Ferie w Mieście 2023: styczeń – luty 2023 r. (2 turnusy wypoczynku, wzięło udział 84 dzieci, zorganizowano przy współpracy z Sokólskim Centrum Sportu i Rozrywki oraz dofinansowaniu z Urzędu Marszałkowskiego w Sokółce);
 - organizacja półkolonii „Wakacje w Mieście 2023: lipiec – sierpień 2023 r. (2 turnusy wypoczynku, wzięło udział 84 dzieci, zorganizowano przy współpracy z Sokólskim Centrum Sportu i Rozrywki oraz dofinansowaniu z Urzędu Marszałkowskiego w Sokółce);
 - organizacja pikniku rodzinnego nad Zalewem – 08.10.2023 r. (atrakcje dla dzieci, zawody sportowe, konkursy, gry i zabawy – zorganizowano przy współpracy z Urzędem Miejskim w Sokółce oraz Sokólskim Ośrodkiem Kultury);

- organizacja festynu sportowego pn. „Zimowa Mikołajkowa Aktywna Wieś” – 10.12.2023 r. (impreza biegowa, zawody łyżwiarskie, turniej hokeja na lodzie); wzięło udział około 250 osób, przy współpracy z Krajowym Zrzeszeniem LZS, Podlaskim Zrzeszeniem LZS, Sokólskim Centrum Sportu i Rozrywki, Sokólskim Ośrodkiem Kultury.

- **Biblioteka Publiczna im. Wisławy Szymborskiej w Sokółce**

- otrzymano dotację na realizację zadań profilaktycznych podczas ferii zimowych z programu „Przeciwdziałanie Uzależnieniom i Patologiom Społecznym....” z Urzędu Miejskiego w Sokółce. Środki wykorzystano min. na:
 - spotkanie autorskie dla dzieci z Norbertem Grzegorzem Kościeszka,
 - przedstawienie w wykonaniu aktorów Teatru „Błaszany Bębenek” pt. „Królowa Śniegu”,
 - przebranie smoka,
 - materiały plastyczne na zajęcia z dziećmi,
 - książki na nagrody dzieciom,
 - poczęstunek dzieciom,
 - nagrody dzieciom.
- zorganizowanie odpoczynku - Oddział dla Dzieci i Młodzieży umożliwił dzieciom z naszego miasta bezpieczne spędzenie ferii zimowych. W ramach promocji czytelnictwa zaprosiliśmy najmłodszych czytelników w podróż po literaturze przy muzyce i zabawie.
Przez cały czas trwania każdej z imprez mali czytelnicy mieli szansę wziąć udział w konkursach plastycznych, grach i zabawach z paniami z biblioteki.
- otrzymano dotację na działania profilaktyczne z programu „Przeciwdziałanie Uzależnieniom i Patologiom Społecznym....” z Urzędu Miejskiego w Sokółce. Środki zostały wykorzystane min. na:
 - książki na nagrody,
 - materiały plastyczne, biurowe,
 - kwiaty sztuczne na warsztaty,
 - artykuły spożywcze na spotkania autorskie,
 - kwiaty żywe na spotkania autorskie,
 - wykład z dietetyk M. Sienkiewicz,
 - wynajem urządzeń rekreacyjnych,
 - warsztaty detektywistyczne z M. Strzałkowską dla dzieci,
 - przygotowanie i przeprowadzenie spotkania autorskiego z Laurą Łącz,
 - spotkania autorskie w ramach Tygodnia Bibliotek z Anną Rybakiewicz i Anną Kropiewnicką,

- nagrody na konkursy.
- pozyskano dotację na realizację dwóch projektów z Fundacji Sokólskiego Funduszu Lokalnego.

e) Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych

- Urząd Miejski w Sokółce jest w stałym kontakcie z kuratorami sądowymi i policją. Funkcjonariusze Straży Miejskiej w Sokółce wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Sokółce biorą czynny udział m.in. w takich działaniach jak „Trzeźwy poranek” czy „Razem bezpieczniej”. Burmistrz Sokółki przekazał również Komendzie Powiatowej Policji w Sokółce urządzenie do badania zawartości alkoholu oraz narkotesty.
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Walerego Wróblewskiego w Sokółce:
 - uruchamianie w przypadku ujawnienia przemocy w rodzinie procedury Niebieskiej Karty;
 - współpraca z instytucjami pracującymi z dziećmi i rodziną dotkniętymi przemocą.
- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Bitwy Niemeńskiej w Starej Kamionce:
 - współpraca z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, specjalistami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sokółce oraz Komendą Powiatową Policji w Sokółce;
 - pedagogizacja rodziców prowadzona przez wychowawców, jak również proponowane były szkolenia online;
 - realizacja projektów edukacyjnych np. Międzynarodowy Projekt Edukacyjny „Z kulturą mi do twarzy”, Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Gramy zmysłami” - trzecia edycja.
 - zapoznavania z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu w ramach obchodów Dnia Bezpiecznego Internetu „Działajmy razem”;
 - przekazywanie materiałów otrzymanych z Ministerstwa Zdrowia m.in. na temat chorób zakaźnych.
- Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych:
 - informowanie kuratora sądowego i asystenta rodziny w przypadku zauważonych problemów ucznia- wspólne określanie sposobu rozwiązania problemów;
 - uczestnictwo przedstawicieli szkoły w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych;
 - konsultacje sytuacji uczniów z rodzin dysfunkcyjnych wychowawca- asystent rodziny- kurator sądowy.

- Szkoła Podstawowa w Boguszach:
 - wspomaganie rodzin dysfunkcyjnych i przeżywających trudności poprzez rozmowy z psychologiem i pedagogiem szkolnym.
- Szkoła Podstawowa w Starej Rozedrance:
 - współpraca z Komendą Powiatową Policji w Sokółce poprzez organizowanie spotkań z przedstawicielami Wydziału Prewencji w celu zapobieżenia niepożądanym postawom wśród dzieci i młodzieży;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokółce
 - systematyczna współpraca poradni ze szkołami pozwalająca pozyskać, za wiedzą rodziców, informacje o funkcjonowaniu dzieci i ich potrzebach edukacyjnych i rozwojowych;
 - współpraca z kuratorami sądowymi i policją rozpatrując sprawy indywidualnych dzieci;
 - na podstawie wspólnej analizy zgłaszanych lub obserwowanych problemów podejmowanie działań profilaktycznych w formie poradnictwa, konsultacji, zajęć profilaktycznych i edukacyjno- wychowawczych, warsztatów i prelekcji, spotkań ze specjalistami w ramach sieci współpracy i samokształcenia.
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sokółce
 - współpracy wychowawcy, pedagoga i psychologa z kuratorami sądowymi w celu monitorowania funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym. Kuratelą objętych było 11 uczniów ośrodka;
 - opracowano przez nauczycieli 1 opinii o uczniu na potrzeby sądu; współpraca z PCPR w Sokółce przygotowując opinie o wychowankach;
 - 10.03.2023r. zorganizowano spotkanie rodziców z funkcjonariuszami policji nt. „Cyberzagrożenia – zachowania ryzykowne w sieci. Odpowiedzialność prawna.” Tematyka prelekcji związana była z Miesiącem Bezpiecznego Internetu w SOSW (wzięło w niej udział 30 rodziców).
- Zespół Szkół Zawodowych im. Elizy Orzeszkowej w Sokółce:
 - spotkania w szkole – rozmowy kuratorów z uczniami, rodzicami;
 - systematyczna wymiana informacji z kuratorami sądowymi oraz policją na temat uczniów mających konflikty z prawem, trudną sytuację rodzinną, narażonych na demoralizację i zdemoralizowanych itp.;
 - zajęcia edukacyjne w szkole przeprowadzane przez funkcjonariuszy policji.

- Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego – Hubala w Sokółce:
 - udział psychologa i pedagoga w spotkaniach zespołów diagnostyczno-pomocowych w sprawie rodzin, w których obowiązuje procedura Niebieskiej Karty;
 - współpraca z kuratorami sądowymi i rodzinnymi, asystentami rodzin;
 - współpraca z Komendą Powiatową Policji w Sokółce w ramach programu „Mam wybór – wybieram rozsądek”.
- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce zgodnie z zadaniami wynikającymi z realizacji Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 pojęła następujące działania:

Dotychczasowe zadania obejmowały organizację spotkań informacyjnych dla rodziców i nauczycieli, wsparcie psychologiczne dla uczniów i ich rodzin, oraz organizację warsztatów, zabaw i spotkań profilaktycznych. Działania te przyczyniają się do budowania zdrowych relacji rodzinnych i edukacyjnych. Dodatkowo w przypadku objęcia rodziny procedurą „Niebieskie Karty” i podczas realizacji tej procedury zbierane są informacje na temat warunków życia rodziny, dzieci. Prowadzone są również ustalenia w placówkach oświaty z pedagogami i wychowawcami. Osoby doznające przemocy domowej informowane są o możliwościach uzyskania wsparcia psychologa, porad prawnika, pomocy finansowej i materialnej, a sprawcy przemocy są informowani o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy. Po zmianie przepisów dotyczących przemocy domowej sprawcy kierowani są do programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc.

Funkcjonariusze utrzymują stały kontakt z kuratorami sądowymi Zespołu Służby Kuratorskiej przy Sądzie Rejonowym w Sokółce oraz z pedagogami i psychologami ze szkół powiatu sokólskiego w przypadku rodzin, gdzie są małoletnie dzieci w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobom pokrzywdzonym przemocą domową.

Komenda Powiatowa Policji w Sokółce współpracuje z mediami lokalnymi oraz dodatkowo umieszcza na swojej stronie internetowej informacje o ogólnopolskim Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem i innych działaniach mających na celu pomoc osobom potrzebującym. Prowadzone były dyżury funkcjonariuszy w jednostkach Policji i udzielano porad osobom zgłaszającym się informowano o placówkach i instytucjach pomocowych.

Ponadto w Komendzie Powiatowej Policji w Sokółce funkcjonuje „Niebieski Pokój”, w którym przesłuchiwane są małoletnie osoby pokrzywdzone lub będące świadkami przestępstwa. W recepcji wywieszona jest Karta Praw Ofiary. Udostępniona jest również na stronie internetowej KPP w Sokółce.

Funkcjonariusze Komendy Powiatowej Policji w Sokółce prowadzili działania informacyjno - edukacyjne skierowane do uczniów szkół na terenie gminy Sokółka. Spotkania dotyczyły zagrożeń związanych z cyberprzestępczością, zażywaniem narkotyków, dopalaczy, alkoholu i nikotyny. Informacje o zagrożeniach związanych z substancjami psychoaktywnymi umieszczane są na stronie internetowej KPP w Sokółce. Dodatkowo funkcjonariusze z KPP w Sokółce organizują spotkania dla klas

mundurowych w trakcie których opowiadają o specyfice zawodu policjanta i informują o zasadach rekrutacji.

Na terenie działania KPP w Sokółce funkcjonariusze przeprowadzili wzmożone działania prewencyjne ukierunkowane na zapobieganie i zwalczanie przestępczości na obszarach kolejowych oraz uświadomienie kierującym i pieszym zagrożeń w ruchu drogowym na przejazdach kolejowych. Działania zrealizowali wspólnie z funkcjonariuszami Straży Granicznej i Straży Ochrony Kolei.

Regularnie na terenie działania KPP w Sokółce prowadzone są działania "Nieletni" w trakcie, których funkcjonariusze sprawdzają miejsca, gdzie mogą przebywać osoby nieletnie, które nie realizują obowiązku szkolnego. Spotykają się z pedagogami i wychowawcami uczniów sprawiających problemy wychowawcze, kontrolują również miejsca sprzedaży alkoholu. Monitorują sytuację dzieci w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców

a) Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności

- Żłobek Miejski w Sokółce:
 - obserwacja dzieci;
 - diagnozowanie sytuacji rodzinnej dzieci;
 - organizowanie wspólnych uroczystości, imprez z udziałem rodziców;
 - nauczyciele podejmują liczne szkolenia w celu doskonalenia swoich umiejętności i kompetencji wychowawczych.
- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce:
 - gromadzenie informacji przez wychowawcę, pedagoga, psychologa, dyrektora szkoły;
 - pozyskiwanie informacji na temat sytuacji rodziny od rodziców/prawnych opiekunów;
 - współpraca z instytucjami pozaszkolnymi: Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce, Sąd Rodzinny w Sokółce, KPP Sokółka, PPP w Sokółce, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, Fundacja „Sokólski Fundusz Lokalny”.
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Walerego Wróblewskiego w Sokółce:
 - upowszechnianie informacji o konsekwencjach stosowania przemocy;
 - udostępnianie adresów, telefonów, ulotek instytucji świadczących pomoc dla osób doznających przemocy.
- Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych:
 - uczestnictwo przedstawicieli szkoły w posiedzeniach zespołów interdyscyplinarnych;
 - konsultacje sytuacji uczniów z rodzin dysfunkcyjnych wychowawca- asystent rodziny- kurator sądowy;

- szkolenia nauczycieli podnoszące kompetencje wychowawcze oraz związane z pomocą dzieciom w trudnej sytuacji.
- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Bitwy Niemeńskiej w Starej Kamionce
 - obserwacja uczniów;
 - diagnozowanie sytuacji rodzinnej uczniów, w razie potrzeby wizyty w domu rodzinnym;
 - nauczyciele podejmują liczne szkolenia w celu doskonalenia swoich umiejętności i kompetencji wychowawczych.
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sokółce:
 - pozyskiwanie informacji dotyczących sytuacji rodzinnej klientów przez pracowników poradni w trakcie bezpośrednich rozmów i wywiadów z rodzicami na terenie poradni oraz podczas dyżurów specjalistów na terenie szkół i przedszkoli;
 - analiza dokumentacji dostarczonej przez rodziców, w szczególności informacje i opinie o funkcjonowaniu dziecka/ucznia na terenie szkoły/przedszkola, dokumentację medyczną, sądową, diagnozy specjalistyczne;
 - udzielanie rodzicom porad i konsultacji dotyczących sposobów rozwiązywania trudności edukacyjnych i wychowawczych dzieci i młodzieży;
 - przeprowadzanie diagnoz specjalistycznych, w miarę potrzeb kierowanie dzieci na pogłębioną diagnozę, w tym medyczną;
 - otrzymywanie przez rodziców po przeprowadzonym procesie diagnostycznym informacji o wynikach diagnozy lub opinie ze wskazaniem dla nich do pracy w domu i dla nauczycieli do pracy w szkole/przedszkolu oraz o potrzebie objęcia dziecka zajęciami w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej; w miarę potrzeb w dokumentach wydawanych przez poradnię wskazują na potrzebę objęcia rodziców wsparciem w formie np. warsztatów psychoedukacyjnych;
 - wydawanie orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego uczniom niepełnosprawnym i zagrożonym niedostosowaniem społecznym przez poradnię wskazując w nich na warunki i formy wsparcia dla dzieci/uczniów i ich rodziców;
 - organizacja zajęć terapeutycznych, profilaktycznych i edukacyjno- wychowawczych w formie indywidualnej i grupowej dla dzieci, prelekcji i warsztatów dla rodziców i nauczycieli.
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sokółce:
 - Wychowawcy diagnozują sytuację materialną uczniów w swoich klasach. Uczniowie skorzystali z pomocy materialnej w formie:
 - dopłat za obiady,

- zakupu drobnych przyborów piśmienniczych i papierowych,
- otrzymania pozyskanej odzieży,
- wsparcia materialnego po pożarze domu,
- umorzenia opłat za wyżywienie,
- paczek świątecznych od sponsorów,
- wsparcia w ramach akcji „Szlachetna Paczka”,
- dofinansowania obiadów ze środków gminy (Dąbrowa Białostocka, Suchowola, Sokółka),
- pomocy w zakupie ubrań, obuwia, zabawek,
- paczek przekazanych uczniom podczas wigilii szkolnej,
- zgłoszenia do Komisji ds. Pomocy Materialnej Dla Uczniów.
- Wychowawcy internatu zaopatrywali wychowanków w odzież, środki higieniczne, artykuły szkolne poprzez organizację zbiórki odzieży i środków czystości na potrzeby wychowanków.
- Działania związane z organizacją pomocy materialnej wspierały uczniów oraz poprawiały sytuacje bytowe ich rodzin.
- Ośrodek organizuje działania opiekuńcze dla uczniów w trudnej sytuacji rodzinnej. Wychowankowie nie byli pozostawieni bez pomocy wychowawców i specjalistów szkolnych. Uczniom będącym w szczególnie trudnej sytuacji rodzinnej zastosowano zwiększone formy pomocy i wsparcia:
 - pomoc w wypełnianiu dokumentów urzędowych,
 - pomoc w codziennym funkcjonowaniu, wskazówki dot. zakupów, pomoc w dokonywanych opłatach, spłacie długów,
 - wsparcie rodziców w działaniach wychowawczych,
 - systematyczne monitorowanie sytuacji rodzin objętych kuratelą sądową,
 - otoczenie uczniów potrzebujących wsparcia opieką psychologa i pedagoga,
 - pedagogizację rodziców,
 - porady i konsultacje dla rodziców, rozmowy wspierające, zwracanie uwagi na stan zdrowia rodzica wymagający konsultacji medycznej,
 - wizyty w miejscu zamieszkania dzieci,
 - współpraca z asystentami rodzin, wizyty w ośrodkach pomocy społecznej,
 - współpraca z wychowawcami domów dziecka,
 - otoczenie opieką dzieci w żałobie, dzieci z rodzin niepełnych, dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo, wychowanków domów dziecka.

- Podejmowanie i organizacja działań opiekuńczych dla uczniów w trudnej sytuacji rodzinnej, zwiększa ich bezpieczeństwo emocjonalne i pozytywnie wpływa na funkcjonowanie w środowisku domowym i szkolnym.
 - Uczniowie przejawiający problemy w zachowaniu objęci byli opieką wychowawców oraz oddziaływaniami psychologa i pedagoga zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznej zawartymi w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego. Z porad i konsultacji psychologa korzystało 110 uczniów, pedagoga – 76. Przejawy niektórych zachowań trudnych obserwowane przez wychowawców to:
 - niska kultura osobista, wulgaryzmy, e-papierosy,
 - wnikanie się w konflikty z kolegami na tle zazdrości,
 - duża wrażliwość na krytykę,
 - okresy przygnębienia, obniżonego nastroju,
 - odreagowywanie napięcia, autoagresja,
 - izolacja od kontaktów z rówieśnikami,
 - skłonność do manipulacji, przedstawianie fałszywych informacji w celu osiągnięcia korzyści,
 - zachowania infantylne, przesadne interesowanie się sprawami, które nie dotyczą ucznia,
 - przejawy zachowań opozycyjno-buntowniczych w stosunku do kolegów i niektórych nauczycieli, wybuchy agresji słownej,
 - agresja, nie słucha kopie, bije, pluje,
 - zachowania niegrzeczne w stosunku do rodziców i młodszego rodzeństwa na terenie domu,
 - zachowania niegrzeczne w stosunku do kolegów z klasy, przeszkadzanie na zajęciach, gadatliwość,
 - zachowania niegrzeczne w stosunku do niektórych nauczycieli i osób starszych. Zachowania agresji fizycznej w postaci popychania, klepania, duszenia w stosunku do innych uczniów. Zmyślanie, oskarżanie innych uczniów o pobicie.
 - Nauczyciele i specjaliści szkolni posiadają szerokie spektrum umiejętności i zasobów edukacyjnych co pozwoliłoby na skuteczne eliminowanie trudności w zachowaniu uczniów, przy aktywnej współpracy rodziców, opiekunów oraz samych zainteresowanych uczniów. Działania nauczycieli i specjalistów szkolnych pozwalają na szybką pomoc uczniom w sytuacjach kryzysowych, natomiast praca nad stałą zmianą postaw ucznia jest pracą długoterminową.
- Zespół Szkół Zawodowych im. Elizy Orzeszkowej w Sokółce:
 - diagnoza (rozpoznanie) środowiska rodzinnego uczniów klas I;

- współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę;
 - kierowanie uczniów i rodziców/opiekunów prawnych do specjalistów i poradni specjalistycznych;
 - otrzymywanie informacji od rodziców i opiekunów prawnych, kuratorów sądowych, asystentów rodziny – dot. sytuacji dziecka/ucznia.
- Zespół Szkół Rolniczych im. mjr Henryka Dobrzańskiego – Hubala w Sokółce:
 - złożenie przez szkołę wniosku (po uzyskaniu zgody rodzica) o przyznanie asystenta rodzinie ucznia sprawiającego trudności wychowawcze w szkole i domu;
 - spotkania indywidualne z rodzicami mające na celu identyfikowanie trudności szkolnych i rodzinnych;
 - wspieranie i psychoedukacja rodziców uczniów zmagających się z problemami zdrowia psychicznego (np. fobia szkolna, zaburzenia nastroju).

b) Kierowanie osób uzależnionych na leczenie

W 2023 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce skierowała 17 wniosków do Sądu Rejonowego w Sokółce o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

c) Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny

Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych mogły otrzymać wsparcie w postaci asystenta rodzinnego. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom dysfunkcyjnym z dziećmi. Asystent rodziny wspiera rodzinę w przewyżnianiu trudności związanych z opieką i wychowaniem małoletnich dzieci.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
- opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;

- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą.

Asystent pomagał rodzinom w wypełnianiu ról społecznych, aby doprowadzić do osiągnięcia podstawowej stabilizacji życiowej i nie dopuścić do umieszczenia dzieci poza rodziną w placówkach lub rodzinach zastępczych. Jeżeli dzieci znajdują się pod pieczęią zastępczą, rolą asystenta było działanie na rzecz ich jak najszybszego powrotu do rodziny.

W 2023 roku Ośrodek zatrudniał **4 asystentów** rodziny, którzy pod swoją opieką mieli **57 rodzin**.

d) Działanie Zespołu Interdyscyplinarnego na rzecz rodzin, w których wystąpił problem przemocy.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3–5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w szczególności przez:

- diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez

nie zadań;

- monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2023 r. poz. 2119).

Procedura „Niebieskie Karty”

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego łącznie wpłynęło **76** formularzy „Niebieska Karta A” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”:

- 52 Niebieskie Karty wszczęte przez Komendę Powiatową Policji w Sokółce,
- 6 Niebieskich Kart wszczętych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce,
- 1 Niebieska Karta wszczęta przez placówkę oświaty z Sokółki (Zespół Szkół Rolniczych w Sokółce)
- 9 Niebieskich Kart wszczętych w innych gminach i przesłane do Zespołu w Sokółce: Sidra (1), Kuźnica (1), Białystok (6), Michałowo (1), w tym 3 z wszczęte przez MOPR w Białymstoku, 6 wszczęte przez Policję w innych gminach,
- 1 Niebieska Karta wszczęta przez ochronę zdrowia (terapeuta w Ośrodku Środowiskowej Pomocy Psychologicznej w Sokółce)
- 7 Niebieskich Kart wszczętych przez KPP w Sokółce w rodzinach, gdzie osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w trakcie działań dokonywanych przez grupę diagnostyczno -pomocową lub zespół interdyscyplinarny.

W okresie sprawozdawczym od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **69** Niebieskich Kart po raz pierwszy wszczynających procedurę.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. zakończono **75** procedur „Niebieskie Karty”, w tym:

- 18 Niebieskich Kart wszczętych w 2022r,
- 57 Niebieskich Kart wszczętych w 2023r.

W okresie od 01.01.2023 r. do 07.09.2023 r. w **44** przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W okresie od 08.09.2023 r. do 31.12.2023 r. w **11** przypadkach zakończenie nastąpiło w przypadku

ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej.

W **20** przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Posiedzenia grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego

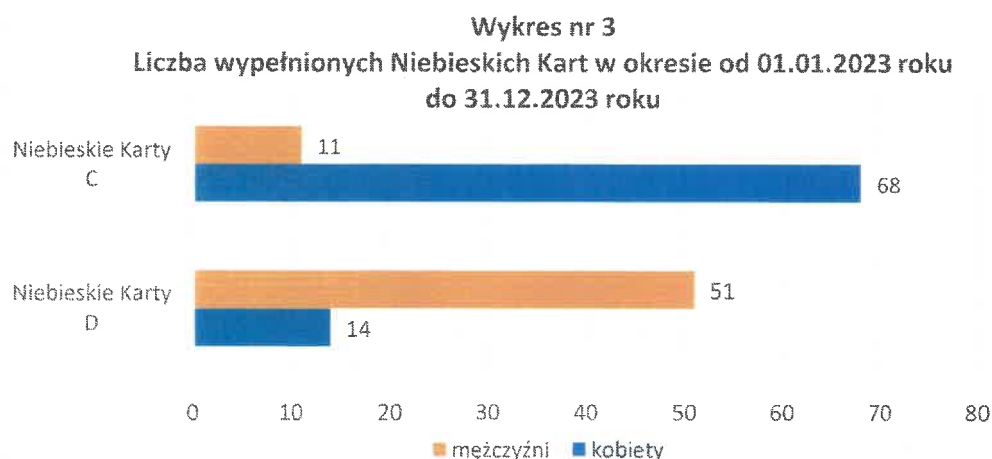
W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. powołano **69** grup roboczych, następnie przekształconych w grupy diagnostyczno - pomocowe, które zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach. Grupy diagnostyczno - pomocowe opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują działania podejmowane wobec tych rodzin, oraz efektów tych działań, informują przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach działań grup diagnostyczno- pomocowych.

W skład grup roboczych wchodzi pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, dzielnicowi, w których rewirze zamieszkuje dana rodzina, kuratorzy zawodowi, pedagodzy, przedstawiciele placówek oświatowych do których uczęszczają dzieci, psycholodzy.

W okresie od 01.01.2023 r. do 07.09.2023 r. odbyło się **134** posiedzenia grup roboczych, od 08.09.2023 r. do 31.12.2023 r. odbyło się **79** posiedzeń grup diagnostyczno – pomocowych. Łącznie odbyło się **213** posiedzeń, co średnio miesięcznie daje ok.18 posiedzeń grup.

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. wypełniono:

- Niebieskie karty C kobiety – 48;
- Niebieskie karty C mężczyźni – 11;
- Niebieskie karty D kobiety – 14;
- Niebieskie karty D mężczyźni – 51.

Liczba sporządzonych formularzy Niebieskiej Karty C i D jest niższa niż liczba wdrożonych procedur Niebieskiej Karty A, ponieważ osoby doznające przemocy oraz osoby stosujące przemoc domową nie współpracowały z grupą roboczą lub diagnostyczno - pomocową.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego został poinformowany przez Komendę Powiatową Policji w Sokółce o 22 nakazach natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu/ zakazów zbliżania się do lokalu oraz jego bezpośredniego otoczenia przez osoby stosujące przemoc domową. Liczba rodzin objętych w 2023 r. działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” -69, w tym ze względu na:

- problem przemocy psychicznej – 50;
- problem przemocy fizycznej - 35;
- problem przemocy seksualnej – 1.

Liczba osób w rodzinach objętych działaniami w 2023 r. w ramach procedury „Niebieskie Karty” – 176.

Liczba osób doświadczających przemocy domowej objętych działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty” – 125.

- Kobiety – 50, w tym niepełnosprawne – 4, starsze – 5;
- Mężczyźni – 14, w tym niepełnosprawni – 1, starsi – 0;
- Dzieci – ogółem 61, dziewczynki – 30, chłopcy – 31.

Liczba dzieci, które były świadkami przemocy w rodzinie – 65.

Wszczęto 15 Niebieskich Kart, gdzie dziecko było osobą doznającą przemocy w rodzinie. Łączna liczba dzieci bezpośrednio dotkniętych przemocą 21.

Liczba osób stosujących przemoc domową w okresie od 01.01.2023r do 31.12.2023r – łącznie 70 osób:

- kobiety – 17;
- mężczyźni – 53.

Z analizy prowadzonych postępowań przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupy robocze wynika, iż w większości przypadków przyczyną wdrożenia procedury Niebieskiej Karty jest nadużywanie alkoholu, środków odurzających oraz brak pracy. Ponadto czynniki środowiskowe, które powodują wystąpienie przemocy w rodzinie to m.in. ubóstwo, problemy finansowe, zazdrość, niewierność, narkotyki, odmienne poglądy, problemy zdrowotne, konflikt pokoleń.

Najczęściej spotykaną formą przemocy jest przemoc psychiczna, następnie fizyczna. Najczęściej sprawcami przemocy są mężczyźni, kobiety najczęściej doznają przemocy domowej.

Z analizy procedury „Niebieskie Karty” wynika, iż zdarza się, że osoby dotknięte przemocą w rodzinie jak również osoby stosujące przemoc nie uczestniczą w posiedzeniach grupy roboczej, nie podejmują kontaktu telefonicznego. Spowodowane jest to w dużej mierze z wykonywaniem przez w/w osoby pracy zarobkowej, ale też lekceważeniem obowiązku stawiennictwa na posiedzeniu grupy roboczej Zespołu interdyscyplinarnego. W wyniku czego członkowie grupy roboczej organizują wyjazdy do miejsca zamieszkania rodziny objętej procedurą Niebieskiej Karty.

Podsumowanie

Mając na uwadze sukcesywność podejmowanych działań oraz dużą ich skuteczność w zapewnianiu wsparcia rodzinom zmagającym się z niewydolnością opiekuńczo – wychowawczą, konieczna jest kontynuacja ww. działań oraz podejmowanie nowych, mających na celu zwiększenie aktywności wszystkich instytucji działających na terenie Gminy Sokółka. Praca z rodziną polega przede wszystkim na działaniach profilaktycznych, co z uwagi na występowanie trudności w zakresie prawidłowego sprawowania opieki nad dziećmi wydaje się być koniecznością. Dlatego tak ważne jest, aby pomoc, nie miała tylko charakteru związanego z pomocą społeczną, ale miała charakter zintegrowanego systemu pomocowego.

Informacje zawarte w sprawozdaniu zostały sporządzone na podstawie danych pozyskanych od podmiotów wskazanych do realizacji zadań w Programie.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓŁCE
Marta Potłorzycka
mgr Marta Potłorzycka